

# Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 7      Lysingarprísur fyri min: 20 øyru á 1. síðu, 15 øyru á 3. og 4. síðu      Leygardagin 13. februar 1954.      Blaðið verður bílagt á posthúsinum, og kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið      27. árg

## SANNLEIKIN REINGIST IKKI

### Erlendur Paturssonur, hvussu ið tú skákar undan

Tú spælir pinslaváttur, og so skyldar tú mær tókk, Erlendur Paturssonur.

Men tókk tín er ein skamsbytta av ósánnindum. So ert tú vorðin. Vit væntaðu frægari.

Dúgir tú ikki at siggja, at hesin atburður tín ikki ber á títt borð, men einans kann leiða fiskimenn og aðrar at kanna spurningin um lut mín í royndini at veita fiskimonnum styrk. Tað gagn, ið hetta ger mær, er neyvan tað, ið tú hevur ætlað.

Tú royndi at dylja og avsanna, at tú hevði verið við til at senda mann av landinum at biðja danir um peningaliga hjálp.

Men finst nakar føroyingur í dag, ið ikki sær, at tín avsannan og títt dulsmál einki dugdi, men at tú hevði gjørt hetta?

Tú royndi mannin eisini til mín sum rimiligt var — eg var jú í Danmark fyrri at gera mítt besta fyrri fiskimenn og føroyingar í síni heild. Og eg royndi eisini mítt besta.

Men tú takkar við nú at royna at bera grimar skuldsetingar móti mær fyrri ikki at hava viljað dugnað fiski-

monnum, men tvørturímóti at hava fingið danir at volt teimum neisir.

Heldur tú, at tað verður at finnst ein einasti fiskimaður, ið ikki verður sannfórður um,

AT eg beinanvegin tá ið útsendingur tín hevði verið hjá mær, vendi mær til Samvirkende og gav mítt besta viðmæli til at dugna sendimanni tínum og veita fiskimonnum sómdir,

AT Samvirkende við tað sama segði seg at vilja hjálpa fiskimonnum í stríðnum á tann hátt, sum tað var møgulegt hjá teimum, men

AT tú av politiskum grundum sýtti teirri fakligu samgongu millum føroyskar og danskar arbeidarar, sum gjörði hjálpina møgulega,

AT tú soleiðis sveik verkfallssigurin fyrri at fremja tína politisku stöðu, ið er ímóti samgongu millum danir og føroyingar,

AT tú gjörði hesa illu gerð móti fiskimonnum, hóast tú betri enn flestir var greiðir yvir, at samgonga var millum danskar og føroyskar læknar, millum danskar og føroyskar sjúkrasystur, millum føroyskar og danskar lærarar, millum danskar og føroyskar sakførarar, millum at kalla allar teir máttmiku og múgvandi føroysku og donsku stattnarar,

AT hjálpin frá Danmark var so nær, at Samvirkende hevði sent upp til Føroyar tveir av sínum oddamonnum við fullmakt at veita peningaligan stuðul, men

AT tú kvetti allar samráðingar við danir av og gekk undir galdandi sáttmála (her sigur tú, at eg sigi ósatt; men dugir tú ikki at lesa móðurmál okkara — tað er sjálvandi galdandi sáttmáli, sum eg segði, og ikki tá galdandi sáttmáli, tú fiskimannavegna gekk við til).

AT danir siga satt tá ið teir halda fram yvir fyrri dónum, at viðurskiftini sjálvandi tey, ið viðvíktu teirri peniga ligu síðuni tað var ikki talað um nakað annað ikki vóru greidd teirra og føroyinga millum, meðan tú roynir at rongja veruleikan við at siga fólk, at føroysku fiskimenn ikki høvdu nakrar peningaligar samráðingar ella nokur peningalig viðurskifti við danir at greiða, tí allir føroyingar vita nú sum sagt

AT tú júst hevði vent tær til danir um at fáa peningaliga hjálp, og

AT danir høvdu svarað og sagt tær — sambært ta stöðu teir høvdu tikið aftaná arbeiðsmanna verkfallið — hvussu teir kundu og vildu hjálpa, men

og svarið og frágreiðingina frá teimum báðum donsku oddamonnum innanfyri Samvirkende.

Tú fórði ein løysingarpolitikk, ið havnaði hjálpini frá donsku kammarátum, hóast tað galt um lívið fyrri føroysku fiskimenninar, at fingi hesa hjálp.

Hetta er ein so tungur veruleiki, Erlendur Paturssonur, at hann verður at kroysta teg meiri í hvørjum sum tú roynir at skáka tær undan honum og við ósánnindum roynir at kasta skuldina yvir á meg ella aðrar.

P. M. Dam.

### 9 pst. í Fuglafríði

Fuglafríði, 12. í h. Skattaálikningin er lúg. Skattabúðkan 1.700.000 kr. og skattaprocentið 9. Mikudagin veiddu bátarnir: Erik 6000 p., Gulldrangur 5500, Langanes 7000, Maseppa 8000, S. á Torkilsheggi 7500, Hósdagin: Erik 2100, Gulldrangur 7500, Norðheim 16000 (3 setur), S. á Torkilsheggi 8500.

Hjórdis fór ígjármorgunin við 1400 ks. Varvasteinur er longdur á sleipstøðini og fer á sjógvin fyrsta dagin. Føroyingurin skal upptur.

I gjár vendu allir bátarnir aftur uttan Norðheim.

Sum vit áður hava nevnt er »Karl hin tóltvi« ein hin mætasti av Strindberg-sjónleikum. Venjingarnar eru nú komnar so langt, at ætlanin er at hava fyrsti framsýningina komandi hóskvöld.

### Hvussu verða sáttmálarnir

Síðani sáttmálarnir vórðu uppsagdir hava ongar veruligar samráðingar verið partanna millum meira enn fundur í teirri nevndini, ið sett var aftaná verkfallið í 1953.

Føroya Fiskimannafelag hevur havt stjórnarfund hesa vikuna. Okkum er kunnugt at stjórn F. FF.s hevur samtykt at heita á reiðararnar um at taka upp tingingar um sáttmálar fyrri 1954.

Higartil hava reiðarar noktað at samráðast.

Um teir nú framvegis nokta, hvussu verður so?

### Verða skipini hjá J. Dahl Görðum í Vági at liggja

Sum kunnugt varð skipari og manning á »Jóhannu« í 1953 koyrd í land, tí manningin býtti fisk sín frá, sambært galdandi sáttmála.

Fiskimannafelagið hevur sent skriv til reiðaríð J. Dahl Görðum og kravt, at manningin verður biðin aftur við skipinum.

Kravt var at svar reiðarans skuldi vera felagnum í hendi innan kl. 12 ígjárvöldið. Tá ið blaðið fór til prentingar var einki svar komið.

Vit hava annars frætt, at Fiskimannafelagið ætlar at nokta monnum at fara umboð í skipini hjá J. Dahl, um manningin ikki verður biðin viðaftur.

## LANDSFUNDUR

### Føroya Fiskimannafelags

Føroya Fiskimannafelag býður øllum limum sínum á landsfund í Tórshavn leygardagin 20. og sunnudagin 21. februar. Fundurin verður settur leygarkvöldið kl. 8 og verður hildin í Tórshöll. Til umrøðu verða týðningarmikil mál fiskimanna í dag. Hava fiskimenn mál at bera fram, er rættast.

### Føroya Fiskimannafelag

at teir í viðkomandi sóknarfelag hava fund um tey og fáa mann ella menn at bera tey fram á landsfundm. Annars verður fundarskrá kunnagjörd seinni. Landsfundurin er bert fyrri limir í Føroya Fiskimannafelag, og fundarmenn verða biðin um at hava limagjaldskvittan við.

### Settir lærarar

Mannbjörn Mortensen av Tvøroyri er settur sum lærari í Vestmanna. Mouris Mohr er settur sum lærari við Havnar kommunuskúla.

»Norðstjórman kom á havnina í gjár. Hon hevði veitt 400 ks. í 3 dagar.

### Ísfiskasølan

Mikudagin seldi Haraldur 541 kit fyrri 2287 stp. í gjár: Grunningur 827 ks. 2709 stp. og Rólandt 814 ks. 2408 stp. Á marknaðin sigla: City 1000 ks. Dragasund 900 ks. og Norðlýsið 270 ks.

I dag verður Heini A. Joensen (Dia í Lákupestovu) við Sjógv 65 ár.

### Japanesar samdir við Antonius Sørensen

Herfyri hevði Antonius Sørensen uppskot á tingi, um at lærarar ikki skuldi kunna veljast inn á ting.

Nú hevur japanska tingið gjørt lóg, ið sigur, at lærarar ikki hava loyvi at luttaka í politiskum arbeiði. Úrslitið er at lærarar hjá 200.000 skúlabørnum í Tokio hava gjørt mótmælisverkfall.

Ein löginn uppfatan av frælsidemokrati.

Hava Japanesar frætt um uppskot Antonesar?